

GUERZ

VAR SUJET UR FEMELEN MANET INTANVEZ

GANT PÊVAR BUGUEL

Var ton : *Cantic ar Burete*

Ni o suppli tud devot
Dont da silaou a galon
Ur c'hantic truezus
A doucho ho calon :
A zo grêt d'eun intanvez
Demées a Breiz-Izel
O qimiadi oc'h oc'h e mab
Partiet d'ar brezel.
Qement a glêo ar ver-mà
Hac a rêi reflection.
A zo crior evit an tigr
Hac evit eul leon.
Ma ne al dont da ou ela
Pa entento e lenn.
Oll dont da sonjal
Ne deo qet guir gristen.

Drindet santel, prostèrnet dirazoc'h d'an daoulin.
Me ho ped rêi sicour d'ho servicher indign ;
Va speret a zo frajil, ha va studi izel,
Selêc a c'houlennàn ouzoc'h, Drindet Santel.

Guerc'herz Vari, d'éc'h en em adressàn :
Obtenit. d'în ar memoar evit ellout rimàn.
Pa gomprenàn ar sujet, a ra din scuill daelou,
Me gred a vezo mantret oll qement a c'hlevo.

Cruelloc'h e zomp êru eguet an tirantet
Pere laqas d'ar maro hor Zalver beniguet ;
Ne zeus tam humanite etouez ar gristenien ;
E zit da velet ractal eus a ze ar breuven.

Me gomz ouz ur femelen euz a Escopti Dol,
A voa manet intanvez, e hano Anna Bol :
Pêvar eus a vugale a chom gant ar vreg-se ;
N'oa qet c'hoas achu'r-pemp blas ar c'hossa eus anê.

E daou yaouanqa a voa n'o guele languissant ;
Sônjomp ebars er viser hac ebars an tœurmant
E devez bet ar vreg-màn gant e bugaligou,
Hep cavet nep tam zicour digant den eus ar vrô.

Qement tam meubl e voa a voerzas prontamant,
Evit allout rêi souten d'e fêzar innoçant :
E zamouigou dillat prest goude a voerzas ;
Truezus voa e guelet cazi ebars en noas.

Bremàn var un tamic plous en eur c'horn eus an ti,
E renq monet da repos, e bugale hac hi.
E daou buguel languissant a zo êt gant Doue.
Hac hi chom paralitic qerqent var e guele.

He mab hena a lavar ; me ya da zervichi,
Ha qement a choneïn vo vit ho soulaji :
Lavaret a ra d'e vreur : bez soign diouz hor mam guèz ;
Hit da glasq dêi tamou bouet, ha n'ho po qet a vez.

E mab hena neus cavet eur gondition vad ;
Mes qement a c'honêe a laqe en dillat :
D'ar gloar ha d'ar vanite e zê en em livret.
Ne sonje qet en e vam var e güele chommet.

E mabic anter-hena a voa ganti chommet,
Hac a yê bemde endro da glasq dêi tamou bouet ;
Soigni rê e vam bemde, ha goalc'hi e dillat
Ema eo güir melezeur a vugaligou vad.

E mab hena voe en oad da denna d'ar billet :
Mes dre-m'oa mab intanvez e zeo bet exantet ;
E vreur, e blavez goude, en devez bet tennet,
D'accomplissa ar glac'har an numero isel en deus bet.
Brêmâ e retorn dar guër hac e galon mantret.
P'èru e qichen e vam calz daelou n'eus scuillet :
Va vamic paour, emenàn, petra refot brêma ?
Me meus numero isel, hac a renq partia !

E vamic paour en consol gant comzou douç meurbet,
Va buguel qèz, emezi, n'em gonformi zô ret ;
Bezit propr ha den honest, grit ervat ho tever,
Ha me a bedo Doue d'am gonsoli er guër.

Lavarat a ra d'he vam da gaout va breur me ya
Vit e'bedi ur veach qent partia ;

Da rêi dec'h un dra benac ur vechic an amzer.
D'ho soulaji, va mam baour, ebars en ha mizer.

P'èru e qichen e vreur, e lavaras deàn :
Me meus bet eur billet du, hac a renc partiàn
Ho pedi ràn, va breur qès, da rêi un dra benac
Da zoulagi or mam baour, a zo qer miserabl !

E vreur a respont deàn : na zeu qet var va zro
D'interrompi a c'honòn gant da finesseou :
Qentoc'h eguet da gredi, me c'houl bea ractal
Rentet amâ var plaç bouzar ha mud ha dall.

Accordet e voe deàn pez en doa goulennet.
Rentet ha dall ha bouzar, ar gomz en deus collet ;
Rentet e zeo maleürus bete fin e zeyou ;
Demeus ur seurt accidant Doue d'hon preservo.

E vreur evel m'er güelas bars er stad-se rentet,
A zo retornet d'ar guër hac e galon mantret ;
Lavarat a ra d'e vam, en eur scuilla daelou ;
Va breur eo'r maleürussa a guement zo er vro.

Dal ma meus laret deàn rêi un dra benaqet,
Da zoulaji va mam baour, en coler e zeot èt ;
Goulennet en deus bea bouzar ha dall ha mud ;
Bet en devez e c'houlen dirac an dud.

E vam a lavar deàn : na veles qen ! me bed
Doue a visericord da rêi did ar guëlet,
Gouzout a riñ, va buguel, Doue zo eun Tad mad ;
Ilac a bardon ar pec'her demeus a galon vad.

Pa voa ar vam desolet d'e buguel o prezeg
Eur jandarm ebars an ti a zo bet entreet,
Da rêi deàn e vultin-da partial ractal,
Emâ zo bet dê o daou an divea glac'har .

Ar vam baour oll desolet a lavar d'e buguel :
Deus c'hoas etre va divrec'h ur vech qent vit mervel.
En em boqat a rejont an eil hac eguile ;
Ranna rêje ar galon a glêvje aneze.

Ar buguel-màn dezolet a lavar d'e vam guèz :
Bet òn e clasq dêc'h sicour ebars en amezeguez ;
A boan euz va zelaouet ha priset va c'hlêvet :
Evelse, va mamie qêz, c'houi vo abandonnet !

E vam a lavar deàn : partiit va buguel,
Ha va list en gloar Doue..., ret e vezo mervel,
Serrit an nôr var va c'hein ha cassit an alc'hoc,
En eur c'horn eus an ilis em c'hefot goude ze.

Qestion e voe bremâ dê d'en em separi,
Pitoyabl e voa clêvet ar c'hri a voa en ti.
Adieu dêc'h, va mamie paour, a lar ar buguel qêz.
Ranna a ra e galon pa voa e vont ermèz.

Alc'hoet en deus an nôr var e vam languissant,
Mont a ra gant o alc'hoec'h d'an illis prontamant ;
Laquat eure aneàn var gornic an auter :
Aze meàn, m'en cavo, ma tistroàn d'ar guer.

Stoui ra var e zaoulin en ilis beniguet ;
Goulen a ra ur mennat digant Salver ar bed :
Accordit din, va Doue, ma teuin da velet
Enterri va mamie paour pa vezo decedet.

Cetu-ên-ta partiet da vonet d'an arme ;
E vamie paour a varvas pemzec devez goude ;
Ar c'hleyer eus ar Barros a zon dezi glazou,
Hac e guntinu nôs-de hep caout dea var o zro.

Accordet e voe deàn pez en doa goulennet,
Anter rant leo demeus ar guer ar c'hleyer neuz clevet
Larat ra de gabiten : Va mamic baour zo maro,
Me glêo patant ar c'hleyer o son dezi glazou.

E gabiten a lavar : Eur miracl bras e ve
Clevet cleyer ho parros santer cant lêo anê.

Larat ra de gabien qemeret un tam,
Ha c'hoti glêvo aneze aman qercoulz ha me.

E gabiten a lavar : Me o c'hleô coulz ha te ;
Me royo dit, va buguel, bremanzon da gônje
Ma zi d'ar guêr da velet enterri da vam guéz.
Rac gout a ram da galon zo en trisdiguêt.

P'en devoa bet e gonje e vale nôs ha de,
Eruout a ra er guêr hep na voe pell dale ;
Monet a ra d'an ilis, ma stou var e zaoulin
Da drugarecat Doue eus e c'araçou divin.

Pa voe êchu e beden e qemer an alc'hoë
A dal ma tigor an nor e sell ouz e güele,
Ma cav e vam baour maro, varni en em dolas,
Gant ar glac'har en devoa e galon a rannas.

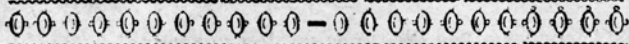
An nôr voa manet digor, tud a zo antreet,
Ma cavjont anê o daou var ar plous deedet ;
Monet a rejont ractal da gavet ar Person
Evitannonci deàn an desolation.

Ar Person ro lincelliou evit o liena,
Hac e ped ive an dud da zont d'o assista.
Enterret e voent neuze gant peb solennite,
Laqet o daou assembles ebars er memes be.

Güelet oc'h eus va breuder, portret ur buguel mad,
Accordet e voe deàn gant Doue e vennad.
Heuillet en devez bepret Gourc'hemennou Doue :
Qemerit ên evit sqüer, me ho ped bugale.

Composet gant Rene ar Bars a Landeguer.

GUERZ

*Composet a neve var sujet un evenamant êruet gant eur
C'hure Santel o Escopti Mitan.*

Var ton : **Santez Anna Palud**

ME ho ped, assistantet a bep seurt qalite,
Mdeut da glêvet eur recit composet a neve,
Divar eur c'hopi gallec ebars en brezonec,
Rac util eo disclêria ar pezh zo êruet.

En Escopti eus Milan, en parros Belzoanne,
A zo eur C'hure santel, leun a humilite,
Tuezus ha charitabl en andret ar beorien,
Hic a zo e oll danve evit doni d'a zouten.

El lec'h ma pos an arc'hant en devoa goneet,
Evit lemel eus anê na ziminuant get,
Ar pezh er gra chagrinet hac en nôs hac en de,
Pa ne elle gout penos ec'h erru qementse.

Er bloa tri hadaou-uguent, an eiz a vit c'hoevrer,
E rer an Ofiç divin dirac hor Mam santel
Ar Verc'hez, glorijs Vari hor güir advocades
Souten ann oll bec'herien en peb rouantelez.

Goude ar venediction demeus ar sacramant
E zeus erruet un den en ur memes instant
D'e c'houlen da vont gantàn da velet un den clàn
A gave a voa erru en e heur divean.

Partiet int assembles gant an Autrou-Doue,
Hac an traou evit noui ar paour afflijet-se ;
Dre voner e recevas e oll Sacramantchou.
Hac eun anter-heur goude e souffre ar maro.

Charmet an Aotrou Cure o velet ar boneur,
E chommas d'e assista qen a deu da vervel,
Da bedi Doue evitàn gant eur galon barfet
Ha bete fin e vue e deus en asistet.

Pa voe maro an den-mâ e qemer e guimiad,
En eur dont da zoueti deze oll nosyez vad
Da veila ar c'horf maro pehini voa gante,
Hac e commenças e hent en eur bedit Doue.

A domestic eus an ty a voa bet evitàn,
P'er güelas o partial, en em offras dezan
Da vouet d'e gundui betec e bresbital,
Hac en trugaresqease gant eur galon leal.

Nan, eme'n Autrou Cure, ne meus aon rac netra,
Pa ê guir em eus douget Redemptor ar bed-mâ,
E teuyo d'am presservi deus an drouc sperejou :
Rac credi a ràn e zeo mestr d'an oll buissançou.

Êt eur pennad ac'hane, troet en eur c'hardet,
E clêvas aroc deàn eur vouez terrupl o clêm.
Hac o tonet d'entent ec'karrêt en e za
Da sellet en dro dezàn, mes na vele netra.

Poursu a ra e basiou evit tosta ountà.
Hac e remercas eun den eus anciena,
Güen e vlêo hac e varo, qen a steredenne
E zaoulagad varnezan abaoe ma tosta.

En eur dont d'e vriata e c'houlenna outàn
Gant calz a humilite ; petra glasqit amàn ?
Nav heur anter eo brêmâ êt an dud da gousqet.
Hac an amzer, va mignon, a zo cri ha calet.

Bet òn c'houlen loja en eun nebeut plaçou,
Hep ma zôn anaveet gant hini ar mestrou,
Hac en defort a repu e renqan chom amâ,
Qen a deui ar sclêrijen varnòm da bartia.

Deut ganén, mar plich ganêc'h, ême'n Autrou Cure,
Ha m'ho laco da repos ebars en eur güele,
Ha deus va c'hommodite a rêi dêc'h da goania
Assembles ganén ouz tol, hac eus a bep güella.

Pa entreas en e di e yas da ch'oeza'n tån,
Da domma'n den ancien, d'a c'hortos oza coan,
Hac e lavaq d'e vatez : prepar demp coan ab ret,
Ma cozefomp assemblies evel camaradet.

Pa voant ouz tol azeet e c'houlennas outà
Abetare brô e voa ha piou rêt aneàn,
Hac e respontas deàn e voa diouz Betleem,
Emmanuel e hano, hep ma ellas compren.

C'hoas e c'houlennas outàn hac én a voa qernez
Er vroyou a dremene dre ar rouantelez ;
Hac e respontas dezàn partout voa ar memez tra,
Ne velàn nemet crimou abominanla.

An tadou hac ar vamou a velàn meprizet
Dre oll gant ho bugale goude ma vent savet,
Hac e tennont varneze ar venjanç eus an êe.
Goal gollou ha drouc amzer hac ar moralite.

Un nombr bras a vlavejou a voa en abondanç
Hac amzer vad da zestum ; dre oll ar Brovidanç
A ro an Autrou-Doue da veva ar bec'herien,
D'ar re vo fidel deàn ne vanco birviçen.

Ractal e tiparissas diouz an Autrou Cure,
Hac e chommas estonet o velet qementse ;
Hac evit e recompanç eus e chariteou,
E lar deàn qen a vo en joayou an êvou.

Neuz e teu da compren e voa hor Mestr divin
En deus parlantet hac e ya d'an daoulin
Da c'houlen pardon outàn eus a greis e galon,
Da c'hortos mont velet hor Zalver var e dron,

An hini neus recitet ebars en brezonnec
Tout an explication a zo grêt en gallec
A zo a baros Plouguiel, Yan ar Guen e hano.
Hac e bried ouz en ren eiz blas ha trêgont zo.

FIN.

E Montroulez, a imprimeri P. LANOÉ, rue ar Pave.